

Resolutionsforslag vedtaget på landsmødet 2026

A Demokrati og frihed.....	3
Adskil kirke og stat	3
Skriv kongemagten ud af grundloven	3
Ophæv bestemmelserne om majestætsfornærmelse	3
Folketinget må tage ansvar - der skal være åbenhed om Danmarks krig i Afghanistan.....	3
En aktiv erindringspolitik.....	4
Uafhængig anklagemyndighed skal kunne rejse en rigsretssag	4
Åbenhed om møder i kommunalbestyrelser/byråd.....	4
B Økonomi og skat	4
For blandede byer - imod boligspekulation	4
En aktiesparekonto for flere – med plads til både aktier og obligationer.....	5
Forsøgsordning med arveafgiften	5
Kommunal udligning skal sikre lige muligheder og plads til lokalt initiativ og ansvar.....	5
Ja tak til reklamer	6
D Børn, unge og uddannelse	6
Bevar 10. klasse, HF og HTX	6
AI i skolen skal bruges med fornuft.....	6
Samlet national indsats for elever med dansk- og matematikvanskeligheder.....	6
Børneidræt på børnenes præmisser.....	7
E Sundhed og etik.....	7
Omskæring skal være frit og eget valg for myndige borgere.....	7
Lad juridisk kønsskifte bero på selvidentifikation i EU.....	7
Opret et catch up HPV-vaccineprogram for mænd under 25 år	7
F Miljø, klima, trafik og bæredygtighed.....	7
Radikale Venstre vil gøre op med industriel svineproduktion i strid med dyrevelfærdsloven	8
Reducer antibiotika-svineriet i landbruget.....	8
Forvaltning af ulve skal føre til færre døde dyr, ikke flere.....	8
Stop muslingeskrab.....	8
Danmark skal leve op til mål for naturgenopretning	8
Gør ecocide strafbart i straffeloven.....	9

En ny model for beskyttelse af gamle og bevaringsværdige træer..	9
Gør borgere og lokalsamfund til aktive medspillere i den grønne omstilling	9
Gør miljødata offentlige og forståelige	10
Lad offentlige indkøb drive den grønne omstilling	10
En sammenhængende dansk jernbane	10
Øget grøn mobilitet.....	10
Skærp støjkravene til biler og motorcykler med forbrændingsmotor	11
Giv kommunerne reel indflydelse på støjen fra statsveje	11
G EU og udenrigspolitik	11
Stop undertrykkelsen i Iran	11
Sikker trafik i Hormuzstrædet	12
Varig løsning på konflikten om Palæstina	12
Mod en stærkere europæisk union for sikkerhed, global indflydelse og økonomisk styrke	12
Støtte til Ukraine.....	13
Et frit grænseland	13
Bekæmp udvandingen af EU's kvotehandelssystem	13
Alle EU-parlamentarikere skal kunne overdrage deres stemme ved barsel	13
Digital suverænitet for Danmark og Europa	13
Jerusalem-deklarationen bør være grundlag for indsatsen mod antisemitisme	14
Udvid udviklingslandenes adgang til avanceret teknologi	14
H Social- og udlændingepolitik.....	14
Kompensation til borgere, der har modtaget forkerte afgørelser på socialområdet.....	14
Retssikkerhed på socialområdet kræver mere end kontrol	14
Regelforenkling af det specialiserede socialområde	15
I Retspolitik	15
Dansk lovgivning skal overholde menneskerettighederne	15
Nej til et parallelt kontrolregime – retsstaten gælder for alle.....	15
Statsborgerskab skal tildeles efter saglige og objektive kriterier ...	16
Giv statsborgerskab i 18 års fødselsdagsgave	16
Tillad religiøs hovedbeklædning i offentlige erhverv og uddannelsesinstitutioner.....	16
Danske straffe skal afsones med respekt for menneskerettighederne.....	16

A Demokrati og frihed

Adskil kirke og stat

Radikale Venstre mener, at kirke og stat bør adskilles, ligesom i vores nabolande i EU.

Radikale Venstre mener ikke, at det er klædeligt for et samfund at give et enkelt trossamfund forrang og særstatus foran andre, og at man i stedet bør tilstræbe at behandle alle lige.

Skriv kongemagten ud af grundloven

Radikale Venstre er principielt modstander af at lade magt og privilegier gå i arv.

Derfor bør kongemagten skrives ud af grundloven, så også landets forfatning afspejler, at vi lever i et demokrati, hvor ingen er hævet over andre.

Ophæv bestemmelserne om majestætsfornærmelse

Radikale Venstre ønsker at afskaffe begrebet majestætsfornærmelse i dansk lovgivning og ophæve de paragraffer, som skærper straffene for ærekrænkelser mod kongehusets medlemmer. Ingen statsborgere må stå over loven og tilkendes særlige rettigheder i kraft af deres familie eller afstamning.

Folketinget må tage ansvar - der skal være åbenhed om Danmarks krig i Afghanistan

Radikale Venstre støtter at give forskerne ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) mulighed for at gengive samtlige af Udenrigsministeriets sikkerhedsmæssigt godkendte udtalelser, oplysninger og optegnelser fra Det Udenrigspolitiske Nævns møder i den uvildige historiske udredning af Danmarks militære og civile indsats i Afghanistan i perioden 2001-2021.

Gengivelsen sker med navns nævnelse på de medlemmer af nævnet og de ministre, der har afgivet udtalelserne, i det omfang, forskerne finder det relevant.

Det er ikke en betingelse, at det enkelte nævnsmedlem eller den enkelte minister giver særskilt tilsagn.

Beslutningen omfatter alene materiale, som Udenrigsministeriet har vurderet kan offentliggøres uden skade for statens sikkerhed, rigets forsvar eller udenrigspolitiske forhold.

Beslutningen gælder alene udredningen om Afghanistan. Den ændrer ikke § 4 i lov om Det Udenrigspolitiske Nævn og berører ikke fortrolighedsordningen i Det Udenrigspolitiske Nævn i andre sager.

En aktiv erindringspolitik

Radikale Venstre ønsker ikke at fjerne erindringen om fortiden, men ønsker at bidrage til at vi husker den i alle dens nuancer. Vi mener derfor, at vi kun i særlige undtagelsestilfælde bør fjerne statuer og monumenter og omdøbe veje, pladser og bygninger, som minder os om personer og begivenheder i fortiden, som vi i dag har et andet syn på. I stedet ønsker vi en aktiv erindringspolitik, som bidrager til at sætte fortiden i kontekst. Således støtter vi bestræbelser på at supplere fortidens mindesmærker med varierende former for oplysninger, som kan bidrage til at forklare og nuancere mindesmærkernes egne udsagn.

Uafhængig anklagemyndighed skal kunne rejse en rigsretssag

Radikale Venstre vil arbejde for, at grundloven ændres, således at en uafhængig anklagemyndighed kan tiltale en minister for overtrædelse af ministeransvarlighedsloven, og at halvdelen af rigsrettens dommere ikke, som nu, nødvendigvis skal udgøres af folketingsmedlemmer, men kan udgøres af nævninge udpeget efter de normale principper for udpegning af nævninge.

Indtil en grundlovsændring bliver mulig, vil Radikale Venstre arbejde for, at en uafhængig anklagemyndighed har initiativret til at forberede tiltale af en minister ved en rigsret, således at et flertal i folketinget aktivt skal afvise tiltalen. Om grundloven tillader det, skal det være et kvalificeret flertal på $\frac{3}{4}$ af folketingets medlemmer.

Åbenhed om møder i kommunalbestyrelser/byråd

Radikale Venstre vil arbejde for, at alle kommuner pålægges at skabe åbenhed om, hvad der bliver sagt ved de åbne punkter på dagsordenen for møder i kommunalbestyrelser/byråd. Kommunerne kan selv vælge, om dette sker via en fuld transskription af det talte ord, som det kendes fra Folketinget, via en lydoptagelse eller via en TV-optagelse, idet resultatet offentliggøres på kommunens hjemmeside.

B Økonomi og skat

For blandede byer - imod boligspekulation

Hvis de store byer ikke kun skal være for de rigeste, har kommunerne brug for flere værktøjer til at bevare og udvikle den blandede by. Mange investorer, herunder udenlandske kapitalfonde, har i de senere år købt massivt op af ejendomme, især i hovedstaden. Den eksisterende boligmasse kan blive genstand for spekulation, fordi reglerne giver mulighed for omfattende renoveringer, der kan føre til markante huslejestigninger.

Radikale Venstre vil derfor som minimum gøre det muligt for den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, at reglerne i lejelovens § 19, stk. 2 om lejefastsættelse efter gennemgribende forbedringer ikke skal kunne anvendes lokalt. Formålet er at give kommunerne et værktøj til at modvirke renoveringer, hvis primære effekt er at drive huslejeniveauet op og presse almindelige lejere ud af byen.

Det skal ske, uden at lejelovgivningen og dermed huslejenævnenes almindelige funktion sættes ud af kraft lokalt. Planloven er ikke i sig selv tilstrækkelig til at fastholde og fremme en blandet by med plads til borgere med forskellige indkomster.

En aktiesparekonto for flere – med plads til både aktier og obligationer

Landsmødet opfordrer regeringen og folketingsgruppen til at arbejde for, at aktiesparekontoen udvikles til et bredt og fleksibelt opsparingsredskab for almindelige danskere.

Landsmødet støtter regeringens ønske om et højere indskudsloft på 500.000 DKK, fordi flere danskere skal have mulighed for at investere og opbygge økonomisk tryghed. Men et højere loft gør det samtidig vigtigere, at opsparingen kan spredes på tværs af aktivtyper.

Derfor bør reglerne udvides, så aktiesparekontoen også kan indeholde obligationer og blandede investeringsprodukter. Den enkelte skal kunne sammensætte sin opsparing efter tidshorizont, økonomisk situation og evne til at bære risiko. Derfor skal skattereglerne ikke unødigt presse almindelige opsparende til at vælge mellem høj risiko og ingen investering.

Forsøgsordning med arveafgiften

Radikale Venstre ønsker at indføre en forsøgsordning, der tillader, at alle større jordejere ved generationsskifte frit kan vælge mellem at betale arveafgift i penge eller i jord med henblik på udtagning af de mindst produktive landbrugsjorde og rejsning af ny skov. Herudover skal jordejere have mulighed for at undgå at betale arveafgift for jord, der bliver udlagt til naturarealer (støttefrit), men hvor ejerskabet forbliver urørt. I forhold til omregningen mellem afgift og jord bør jordværdien tages i betragtning.

Kommunal udligning skal sikre lige muligheder og plads til lokalt initiativ og ansvar

Hvor man bor, må ikke være afgørende for mulighederne for et godt liv. Den kommunale udligning skal derfor modvirke, at strukturelle forskelle mellem kommunerne fører til uacceptabel ulighed i sundhed, uddannelse og den grundlæggende velfærd.

Radikale Venstre vil arbejde for, at den kommende udligningsreform skaber et enklere, mere gennemskueligt og stabilt system, der afspejler kommunernes forskellige udgiftsbehov og strukturelle vilkår, herunder sociale, sundhedsmæssige, demografiske og geografiske forskelle.

Samtidig skal finansieringssystemet understøtte kommunernes økonomiske bæredygtighed og bevare incitamentet til at skabe gode rammer for erhvervsudvikling, arbejdspladser og bosætning.

Udligningen skal skabe mere lige muligheder for borgerne på tværs af landet uden at fjerne kommunernes råderum, ansvar og mulighed for selv at påvirke deres udvikling.

Ja tak til reklamer

Radikale Venstre vil arbejde for, at "Nej tak til reklamer" ordningen vendes, så man i stedet aktivt siger ja, hvis man ønsker reklamer og/eller ugeaviser. Hermed sikres at det meget store ressourceforbrug til produktion og distribution målrettes mod dem, der virkelig har indikeret at være interesseret i modtagelsen.

D Børn, unge og uddannelse

Bevar 10. klasse, HF og HTX

Radikale Venstre ønsker at bevare 10. klasse, HF og HTX som en del af det danske uddannelsessystem.

Disse uddannelser giver mange unge mulighed for at udvikle sig fagligt og personligt, hvis de har brug for et ekstra skoleår eller ikke trives i de mere traditionelle gymnasiale rammer. Samtidig bidrager de til et mere fleksibelt og mangfoldigt uddannelsessystem.

Radikale Venstre ser positivt på den nye EPX-uddannelse som et muligt supplement, der kan styrke samspillet mellem praktiske og boglige kompetencer. EPX må dog ikke etableres på bekostning af 10. klasse, HF eller HTX, som fortsat skal være selvstændige og attraktive uddannelses tilbud.

AI i skolen skal bruges med fornuft

Kunstig intelligens skal bruges, så den styrker læring, dannelse og selvstændig tænkning.

AI må ikke erstatte den refleksion, fordybelse og faglige bearbejdning, der gør, at elever opbygger viden, kompetencer og dømmekraft.

Radikale Venstre vil arbejde for:

- at AI i undervisningen bruges som støtte for elevens læringsproces og ikke som erstatning for elevens eget arbejde
- at elever lærer at bruge AI kritisk, ansvarligt og reflekteret
- at AI-værktøjer i skolen indrettes, så de hjælper elever med at forstå frem for blot at levere færdige svar
- at undervisere får efteruddannelse og konkrete værktøjer til at bruge AI
- at der udvikles nationale retningslinjer for brug af AI i grundskolen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser
- at prøver og eksamensformer udvikles, så de kan vurdere elevernes reelle forståelse og selvstændige arbejde.

Målet er en skole, hvor AI ikke gør eleverne mindre selvstændige, men hjælper dem til at blive mere nysgerrige, kritiske og bedre til at lære.

Samlet national indsats for elever med dansk- og matematikvanskeligheder

Radikale Venstre vil styrke den nationale indsats for elever med dansk- og matematikvanskeligheder gennem bedre koordinering af eksisterende initiativer, fælles vidensdeling og systematisk evaluering. Der skal samtidig være fokus på efteruddannelse af lærere og tværfagligt samarbejde.

Børneidræt på børnenes præmisser

Radikale Venstre vil arbejde for, at staten, kommunerne og idrættens organisationer indgår en fælles aftale om forpligtende principper for dansk børneidræt.

Principperne skal sikre, at leg, fællesskab, udvikling og muligheden for at deltage på forskellige ambitionsniveauer vægtes højere end tidlig rangering, selektion og resultatpres. Børn skal fortsat kunne konkurrere, men konkurrencerne skal tilrettelægges på børnenes præmisser med gradvis indfasning af resultatlister, mesterskaber og udvælgelse.

Offentlige tilskud til organiseret børneidræt skal understøtte principperne. Aftalen skal indgås med respekt for idrættens selvstyre og som udgangspunkt gennemføres af idrætten selv frem for ved lovgivning.

E Sundhed og etik

Omskæring skal være frit og eget valg for myndige borgere

Radikale Venstre vil arbejde for, at omskæring af umyndige forbydes, og at omskæring af drenge dermed ligestilles med omskæring af piger i straffeloven.

Forbuddet skal gælde al omskæring af drenge under 18 år samt af voksne mænd, der ikke har givet deres samtykke. Medicinsk omskæring med begrundelse i et sundhedsproblem, f.eks. forhudsfor snævring, skal undtages fra forbuddet.

Lad juridisk kønsskifte bero på selvidentifikation i EU

I Radikale Venstre tror vi på, at mennesker forstår deres eget køn bedst, og alle mennesker bør have retten til at bestemme over egen krop. Vi mener derfor ikke, stater skal stille krav i form af kirurgisk eller medicinsk behandling, før de anerkender et individs køn. Få lande i EU kræver endda stadig, at transpersoner steriliseres, før de kan få juridisk kønsskifte. Radikale Venstre støtter op om bedre muligheder for medicinsk og kirurgisk behandling, men vi mener, det bør være den individuelle transpersons valg, hvorvidt de ønsker behandling og hvilke behandlinger, de ønsker. Derfor mener Radikale Venstre, at krav om medicinsk transition, kirurgisk transition eller sterilisation før juridisk kønsskifte bør afskaffes i hele EU, og juridisk kønsskiftemodeller baseret på selvidentifikation bør udbredes.

Opret et catch up HPV-vaccineprogram for mænd under 25 år

HPV-virus er nok mest kendt for at give livmoderhalskræft, men HPV er også associeret med kønsvorter og andre kræfttyper, f.eks. mundhule- og strubehovedkræft. I dag tilbydes vaccinen til mænd født efter 2006, og tidligere har man oprettet catch up programmer for kvinder under 25 år. Alle skal have mulighed for at beskytte sig selv og deres partnere. Radikale Venstre mener derfor, at der bør oprettes et catch up-program for mænd under 25 år.

F Miljø, klima, trafik og bæredygtighed

Radikale Venstre vil gøre op med industriel svineproduktion i strid med dyrevelfærdsloven

Radikale Venstre vil ændre dyrevelfærdsloven og tilhørende bekendtgørelser således, at der indføres følgende forbud og krav til svineproduktionen for at stoppe årtiers svigt af grisene: i) Stop for den ekstreme avl, ii) Stop fiksering af søer iii) Stop for lemlæstelse af grisene iv) Giv mere plads og rodemateriale.

Loven og implementeringen bør indeholde disse fire centrale krav til produktionen med en bindende deadline for efterlevelse i senest 2030. Disse er inden for Danmarks mulighed for at fastsætte strengere nationale regler end EU's minimumskrav.

Danmark skal ikke lægge land til en produktion og eksport af grise bygget på lidelse. Vi har et ansvar for at stoppe årtiers systemfejl. Danmark skal have et landbrug, vi kan tåle at se.

Reducer antibiotika-svineriet i landbruget

Landbruget bruger årligt 87,4 ton antibiotika, hvor 73,4 ton går til grise. Den type antibiotika, som bruges i landbruget, er ofte bredspektret (aminoglykosider, tetracycliner, sulfonamider, makrolider): Bredspektret antibiotika er effektivt imod mange forskellige slags bakterier, men har også højere risiko for resistensdannelse. Da bakterier kan smitte fra dyr til mennesker, bliver vi nødt til at passe på vores resistensmønster, hvis vi effektivt skal kunne behandle fremtidens bakterielle infektioner.

Derfor mener Radikale Venstre, at landbruget skal reducere sit overforbrug af antibiotika og i højere grad bør skifte til smalspektret antibiotika.

Forvaltning af ulve skal føre til færre døde dyr, ikke flere

Radikale Venstre ønsker en forvaltning af den danske ulvebestand, der er baseret på faglighed, og som har som mål at mindske konflikterne mellem mennesker og fredede dyr, snarere end at øge konflikterne. Som led i den forvaltning ønsker vi, at:

- Standarderne for ulvesikrede hegn skal føres tilbage til en standard, hvor de rent faktisk er ulvesikrede, således at sænkelsen af standarderne fra 2025 rulles tilbage.
- Opsætning og vedligeholdelse af ulvesikrede hegn er en forudsætning for at få kompensation for mistede husdyr.
- Ulvens bevaringsstatus fastsættes efter faglige kriterier snarere end politiske, og at ændringen af bevaringsstatussen fra 2025 annulleres til fordel for en fagligt baseret fastsættelse.
- Definitionen af en problemulv skal fastsættes ud fra faglige kriterier, således at udvidelsen af begrebet rulles tilbage.

Stop muslingeskrab

Radikale Venstre ønsker at udfase muslingeskrab hurtigst muligt i de indre farvande, herunder Limfjorden. Muslinger fisket ved skrab kan erstattes af muslinger dyrket i vandsøjlen.

Danmark skal leve op til mål for naturgenopretning

Radikale Venstre vil prioritere at leve op til EU's bindende mål for naturgenopretning. Det kræver tilstrækkelig finansiering, reelt beskyttede naturområder, reduktion af presfaktorer og gode rammebetingelser. En kommende biodiversitetslov skal indeholde bindende krav om genopretning.

Gør ecocide strafbart i straffeloven

Radikale Venstre skal arbejde for en international anerkendelse af ecocide og for at kriminalisere ecocide i den danske straffelov.

Ecocide dækker bredere end naturkriminalitet og omfatter omfattende ødelæggelser af hele økosystemer, herunder massiv skovrydning, ødelæggelse af levesteder, udryddelse af truede arter samt alvorlig forurening af jord og vand.

Regeringens kommende biodiversitetslov er et vigtigt skridt mod en stærkere naturbeskyttelse. Men selv den mest ambitiøse biodiversitetslov kan ikke alene ændre det natursyn, der har bragt os i biodiversitetskrisen. Derfor bør Danmark samtidig arbejde for en ecocide-lov.

Stadig flere lande arbejder for at kriminalisere ecocide, og Belgien og Frankrig har allerede indført en sådan lovgivning.

I 2024 vedtog EU et nyt miljøkriminalitetsdirektiv, der introducerede forbrydelser 'sammenlignelige med ecocide', men Danmark står udenfor på grund af retsforbeholdet.

Samtidig behandler Den Internationale Straffedomstol et officielt forslag om at anerkende ecocide som en international forbrydelse. Som medlemsland skal Danmark tage stilling til forslaget.

En ny model for beskyttelse af gamle og bevaringsværdige træer

Radikale Venstre vil arbejde for at styrke beskyttelsen af Danmarks bevaringsværdige træer. Det vil vi gøre ved at arbejde for en moderne model for træbeskyttelse, der helt konkret indeholder to elementer: En national standard for bevaringsværdige træer, der definerer et træs særlige samfundsmæssige værdi og betydning, og et nationalt register over Danmarks bevaringsværdige træer.

Baseret på disse to elementer, skal kommunerne kunne frede bevaringsværdige træer ligesom med bevaringsværdige bygninger og dermed sikre en bedre beskyttelse af bl.a. veterantræer.

Gør borgere og lokalsamfund til aktive medspillere i den grønne omstilling

Danmarks grønne omstilling handler ikke kun om at producere mere energi, men om at bruge den smartere og skabe bred folkelig deltagelse. Radikale Venstre ønsker et energisystem, hvor borgere, lokalsamfund og virksomheder aktivt bidrager til et grønnere og mere robust Danmark.

Radikale Venstre ønsker:

- at det bliver lettere og mere attraktivt for borgere, boligforeninger og lokalsamfund at investere i lokal energiproduktion, energilagring og intelligente energiløsninger.
- at afgifter og tariffer i højere grad belønner fleksibelt elforbrug, når vind og sol producerer mest.
- at elbiler og batterier kan bruges aktivt til at lagre og levere grøn strøm.
- at Danmark udnytter EU's regler om energifællesskaber, så borgere og virksomheder lettere kan samarbejde om grøn energi.
- at lokale energifællesskaber og fælles ejerskabsmodeller styrkes, så flere kan få medejerskab af energiinfrastrukturen.

- at nye boliger som udgangspunkt forberedes til lokal energiproduktion, energilagring og intelligent energistyring.

Gør miljødata offentlige og forståelige

Radikale Venstre vil arbejde for, at offentligt indsamlede data om miljø, natur, klima, dyrevelfærd og sundhed offentliggøres løbende i en brugervenlig og visuelt overskuelig offentlig løsning, inspireret af den norske tjeneste BarentsWatch. Her skal borgere, medier, forskere og organisationer enkelt kunne følge udviklingen geografisk og over tid, sammenligne data og se, om indberetningspligtige aktører har indberettet rettidigt og overholder gældende krav.

Det gælder både myndighedernes egne målinger og data, som virksomheder og andre aktører er forpligtede til at indberette. Personoplysninger og egentlige forretningshemmeligheder skal fortsat beskyttes.

Lad offentlige indkøb drive den grønne omstilling

Kommuner, regioner og staten skal bruge deres betydelige indkøbskraft af varer og tjenesteydelser til at accelerere den grønne omstilling.

Radikale Venstre vil derfor arbejde for, at klima, miljø, kvalitet og totaløkonomi får større vægt i offentlige indkøb, så virksomheder konkurrerer om at udvikle og levere de bedste og mest bæredygtige løsninger – ikke alene om den laveste anskaffelsespris.

Offentlige fødevarerindkøb skal samtidig understøtte udviklingen af fremtidens bæredygtige landbrug med høj dyrevelfærd og øge efterspørgslen efter økologiske og plantebaserede fødevarer.

Det kræver, at kommuner, regioner og staten får de nødvendige økonomiske rammer og fleksibilitet til at vælge grønne og langsigtede løsninger, og at udbud indrettes, så også lokale og små og mellemstore virksomheder kan konkurrere. Sådan kan offentlig efterspørgsel gennem åben og fair konkurrence skabe innovation, drive den grønne omstilling og udvikle nye markeder.

En sammenhængende dansk jernbane

Radikale Venstre ønsker, at den statslige persontrafik på jernbanen skal have høj kundetilfredshed, klare ansvarsforhold og en helhedsorienteret udvikling af togdriften. Den hidtidige organisering har ikke løst denne opgave.

Jernbanen er en del af Danmarks kritiske infrastruktur og bør organiseres ud fra borgernes behov og samfundets samlede interesser. Hvis ikke dette kan sikres i en konkurrencepræget udbudsmodel, er Radikale Venstre parate til at drøfte oprettelse af ét statsligt jernbaneselskab med ansvar for den samlede drift. Vurderingen skal bygge på et solidt beslutningsgrundlag og omfatte økonomiske, driftsmæssige og passagermæssige konsekvenser.

Øget grøn mobilitet

Radikale Venstre ønsker at fremme grøn mobilitet for alle danskere og dermed bremse væksten i danskernes bilpark. Dette med respekt for de forskellige transportmuligheder vi har og kan skabe på tværs af landet.

Formålene er flere: at undgå trængselsproblematikker i de største byer, at reducere partikel- og støjforurening, at undgå mere natur udlagt til vejareal,

at reducere miljø- og klimabelastningen forbundet med produktion af nye biler, at fremme sunde transportvaner og at binde landet bedre sammen via kollektiv transport.

Virkemidlerne er bl.a. bedre og billigere offentlig transport, at det bliver dyrere at køre i de mest forurenende biler, og dyrere hvor trængslen er størst og den offentlige transport mest udbygget. Radikale Venstre ønsker på det grundlag en omlægning af bilafgifterne, så de samlede bilafgifter dækker de samlede samfundsmæssige omkostninger ved biltrafikken. Herudover har vi brug for flere cykelstier i hele landet og for at skabe vækst flere steder i landet, så alle arbejdspladser ikke placeres centralt med øget pendling til følge.

Skærp støjkraevne til biler og motorcykler med forbrændingsmotor

Radikale Venstre vil arbejde for, at EU markant skærper støjkraevne til nye biler og motorcykler med forbrændingsmotor i takt med overgangen til elektrisk transport. Særligt skal støjgrænserne for motorcykler sænkes. Høj motoreffekt skal ikke i sig selv begrunde et højere tilladt støjniveau. Målet skal være, at støjen fra fremdriften af nye køretøjer med forbrændingsmotor gradvist nærmer sig niveauet for tilsvarende elektriske køretøjer.

Danmark skal samtidig styrke kontrollen med køretøjer der overskrider gældende støjgrænser og arbejde for at gøre automatisk støjmåling - såkaldte støjkameraer - mulig som redskab til håndhævelse på særligt belastede vejstrækninger.

Giv kommunerne reel indflydelse på støjen fra statsveje

Radikale Venstre vil arbejde for, at kommuner får væsentligt større indflydelse på hastigheden på statsveje gennem tæt bebyggede og støjfølsomme byområder.

Kommuner skal have ret til at tage initiativ til hastighedsnedsættelser, og staten skal ved beslutninger om hastighed og vejkapacitet lægge reel vægt på støj, sundhed, trivsel og lokal byudvikling, ikke kun fremkommelighed og rejsetid.

Ved usikkerhed om støjens fulde sundheds- og trivselsmæssige konsekvenser bør et forsigtighedsprincip gælde.

G EU og udenrigspolitik

Stop undertrykkelsen i Iran

Radikale Venstre vil i regeringen aktivt arbejde for, at Iran:

- øjeblikkeligt bringer vilkårlige anholdelser, tortur og vold mod fredelige borgere, kvinderettighedsforkæmpere, journalister, advokater og menneskerettighedsaktivister til ophør.
- afskaffer brugen af dødsstraf mod politiske fanger og demonstranter og indfører et moratorium for alle henrettelser.
- løslader alle personer, der er fængslet alene for fredeligt at have udøvet deres ytrings-, forsamlings- eller religionsfrihed.
- ophæver love og praksis, der diskriminerer kvinder og piger, herunder tvungen tilsøring og den systematiske kontrol med kvinders frihedsrettigheder.
- samarbejder fuldt ud med FN's menneskerettighedsmekanismer og giver uafhængige observatører adgang til at undersøge overgreb begået af de iranske myndigheder.

Sikker trafik i Hormuzstrædet

Radikale Venstre mener, at der bør oprettes en FN-ledet maritim sikkerhedsmission i Hormuzstrædet, der skal sikre fri og sikker sejlads for alle civile skibe på sigt. Missionen skal være neutral og må ikke give nogen stat kontrol over strædet eller ændre de eksisterende landegrænser, i overensstemmelse med gældende international lovgivning. Flådestyrken kan bestå af bidrag fra FN-medlemslande fra Golfstaterne samt neutrale søfartsnationer. FN skal koordinere missionen, mens de deltagende lande stiller skibe, mandskab og udstyr til rådighed. Opgaverne omfatter eskorte af handelsskibe, minerydning, søredning, overvågning af skibstrafik og undersøgelse af angreb på civile fartøjer. Missionen skal samtidig fungere som bindeled mellem de involverede landes flåder for at mindske risikoen for misforståelser og militær eskalation. Formålet er at beskytte den internationale handel, sikre energiforsyningen og skabe større stabilitet i en af verdens vigtigste sejlrunder.

Varig løsning på konflikten om Palæstina

For at pege parterne i konflikten om Palæstina mod en varig og holdbar løsning bør Danmark anerkende Palæstina som selvstændig stat.

Principperne for en varig fred har længe været kendte:

- Grænsedragningen skal tage udgangspunkt i 1967-grænserne – med gensidige udvekslinger af landområder efter konkret forhandling.
- Som angivet i FN's delingsplan for Palæstina i 1947 skal en israelsk og en palæstinensisk stat anerkende hinanden og give lige rettigheder til hinandens borgere.
- Der skal findes en retfærdig løsning på det palæstinensiske flygtningeproblem, uden at Israels grundlæggende karakter anfægtes.
- Jerusalem skal kunne tjene som hovedstad for begge stater med gensidig adgang til religiøse helligdomme.
- Al besættelse skal ophøre, samtidig med at Israel skal kunne forsvare sig selv, og den palæstinensiske stat skal kunne garantere sine indbyggere sikkerhed i en selvstændig og ikke-militariseret stat.
- Som angivet i det Arabiske Fredsinitiativ fra 2002 skal alle arabiske stater i samme omgang anerkende og slutte fred med Israel.

Mod en stærkere europæisk union for sikkerhed, global indflydelse og økonomisk styrke

Radikale Venstre konstaterer med bekymring, at EU's nuværende mellemstatslige strukturer begrænser Europas evne til at handle hurtigt, effektivt og samlet i en tid præget af krig i Ukraine, øget stormagtsrivalisering, sikkerhedstrusler og skærpet global økonomisk konkurrence.

Fragmenteringen af europæisk forsvar, udenrigs- og sikkerhedspolitik, våbeneksportkontrol og dele af det indre marked svækker Europas handlekraft, globale indflydelse og økonomiske styrke.

Radikale Venstre vil derfor arbejde for en stærkere og mere integreret europæisk union, herunder:

- at udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutninger i højere grad træffes med kvalificeret flertal frem for enstemmighed,
- at udvikle en reel europæisk forsvarsunion med fælles kommando- og kontrolstrukturer,
- at styrke fælles europæiske kompetencer inden for forsvar, våbeneksportkontrol, industri og det indre marked,
- at udvikle en samlet europæisk strategi for forsvarsindustrien.

Støtte til Ukraine

Radikale Venstre vil støtte Ukraines genopbygningsindsats med en lige så stor dedikation, som den vi har vist i vores bistand under konflikten.

Vi skal ikke blot være en del af løsningen i tider med krig, men også når der skal genopbygges. Investering i genopbygning skal ses som en investering i en stabil og sikker fremtid for Europa. Hjælp til genopbygning skal inkludere støtte til infrastruktur, uddannelse, sundhedsvæsen og civilsamfundet. Radikale Venstre vil arbejde for at denne vision bliver en del af Danmarks og EU's politik over for Ukraine.

Radikale Venstre vil arbejde for at Ukraine knyttes tættere til EU med et egentligt medlemskab som endemål.

Et frit grænseland

Radikale Venstre mener, at den fysiske grænsekontrol ved den dansk-tyske grænse bør afskaffes. Grænsekontrollen er uforenelig med forpligtelserne i Schengensamarbejdet samt den internationale, regelbaserede verdensorden. Den dansk-tyske grænsestrid blev bilagt eksemplarisk, og det bør fastholdes ved at insistere på et frit grænseland for både flertal og mindretal. Radikale Venstre anerkender EU-Kommissionens udtalelse (2.6.26) om, at midlertidig kontrol ved de indre grænser i Schengenområdet bør afskaffes. Afskaffelsen er samtidig afgørende for Danmarks troværdighed som et land, der ønsker at befinde sig i hjertet af EU og forsvare den regelbaserede internationale orden.

Bekæmp udvandningen af EU's kvotehandelssystem

Radikale Venstre skal i både Europa-Parlamentet og Rådet arbejde for, at EU-Kommissionens forslag til at udvande EU's kvotehandelssystem (emission trading system - ETS) ikke bliver vedtaget, da det vil svække den grønne omstilling og rykke EU væk fra "forureneren betaler-princippet".

Alle EU-parlamentarikere skal kunne overdrage deres stemme ved barsel

I november 2025 stemte EU-Parlamentet for, at gravide og nybagte mødre skal have mulighed for at overdrage deres stemme, så den ikke går til spilde under barsel. Denne ændring af valgakten er et skridt i den rigtige retning, men ignorerer, at fædre, medfædre og medmødre også er forældre og bør have ret til barsel med en suppleant på samme vilkår som mødre. Derfor mener Radikale Venstre, at alle medlemmer af Europa-Parlamentet, som er kommende forældre, skal kunne overdrage deres stemme ved fuldmagt under samme vilkår som mødre.

Digital suverænitet for Danmark og Europa

Mange AI-modeller, datacentre, cloudplatforme og chipressourcer kontrolleres i dag af ikke-EU-leverandører. Det skaber en strategisk sårbarhed.

Vi vil arbejde for:

- at Danmark og EU reducerer afhængigheden af amerikanske teknologileverandører på kritiske digitale områder
- at offentlige myndigheder i højere grad anvender åbne standarder, interoperabilitet og open source
- at offentlige it-systemer indrettes, så data og funktioner kan flyttes mellem leverandører

- at Danmark og EU styrker europæiske cloud-, data- og AI-infrastrukturer, så følsomme offentlige og samfundskritiske data kan behandles under europæisk lovgivning og kontrol
- at offentlige indkøb af digitale løsninger skal vurderes ud fra forsyningssikkerhed, databaseskyttelse, leverandørafhængighed og mulighed for uafhængig audit
- at Danmark aktivt støtter udvikling af europæiske AI-løsninger, sprogmodeller og digitale videnskilder, der bl.a. bygger på demokratiske værdier
- at danske virksomheder, forskningsmiljøer og offentlige institutioner får bedre adgang til europæisk digital infrastruktur, herunder regnekraft til AI
- at digital suverænitæt indgår som fast hensyn i national sikkerhedspolitik, erhvervspolitik og offentlig digitalisering.

Jerusalem-deklarationen bør være grundlag for indsatsen mod antisemitisme

Radikale Venstre vil arbejde for, at regering og folketing lægger Jerusalem-deklarationen om antisemitisme til grund for indsatsen mod antisemitisme. Jerusalem-deklarationen er et alternativ til IHRA-definitionen, der ikke levner plads til legitim kritik af Israel. IHRA-definitionen er i dag udgangspunkt for dansk engagement i det internationale forum for IHRA-samarbejde, jfr. initiativ 16 i den tidligere regerings antisemitismeplan fra december 2025.

Udvid udviklingslandenes adgang til avanceret teknologi

Med inspiration i reglerne om adgang til livsvigtig medicin og vacciner til en overkommelig pris vil Radikale Venstre arbejde for, at udviklingslande i højere grad får adgang til avanceret teknologi, herunder informations- og bioteknologi.

Således skal udviklingslande i højere grad kunne undgå, at ekspanderende patentering på nye områder fra virksomheder i den rige verden på unfair vis kommer til at stå i vejen for, at landene kan udnytte deres egne ressourcer og de muligheder, som den teknologiske udvikling giver for at udrydde global fattigdom.

H Social- og udlændingepolitik

Kompensation til borgere, der har modtaget forkerte afgørelser på socialområdet

Radikale Venstre vil arbejde for at indføre en mulighed for at kompensere borgere, der har modtaget forkerte afgørelser på socialområdet, for at sikre retssikkerheden på socialområdet.

Det har på nuværende tidspunkt ingen konsekvenser for kommunerne, når de begår fejl eller træffer ulovlige afgørelser. Tværtimod kan der være økonomiske fordele for kommunerne ved at træffe forkerte afgørelser. For mens sagerne behandles i Ankestyrelsen, hvilket kan tage mellem 6 måneder og 2 år, modtager borgeren som udgangspunkt ingen hjælp, og i mellemtiden sparer kommunen udgiften til hjælpen. Hvis der blev indført et økonomisk incitament for kommunerne til at træffe korrekte afgørelser første gang, ville dette kunne bidrage til at styrke borgernes retssikkerhed.

Retssikkerhed på socialområdet kræver mere end kontrol

Når børn og familier har brug for hjælp, skal de kunne have tillid til, at kommunen træffer rettidige og fagligt velfunderede afgørelser med respekt for deres rettigheder.

Radikale Venstre vil styrke retssikkerheden på det specialiserede børneområde. Kontrol, klageadgang og opfølgning på fejl er nødvendige, men kan ikke stå alene. Retssikkerhed kræver også, at kommunerne har den nødvendige kapacitet og faglighed til at træffe de rigtige beslutninger fra begyndelsen.

Derfor skal staten, regionerne og kommunerne i fællesskab sikre rammer for lavere sagstal, stærke faglige miljøer og bedre forebyggende og tidlige indsatser. Samtidig skal kommunerne systematisk lære af klager, hjemvisninger og omgørelser, så gentagne fejl fører til ændret praksis. Stærkere retssikkerhed skabes både ved at opdage fejl og ved at skabe rammerne for, at de ikke opstår.

Regelforenkling af det specialiserede socialområde

Det specialiserede socialområde kræver mere og mere af kommunerne. Derfor vil Radikale Venstre, at der skal arbejdes med at forenkle reglerne og lempe lovgivningen. Lovgivningen skal sikre borgernes retssikkerhed, men den skal ikke gøre borgerens liv unødigt besværligt med gentagne procedurer og bureaukrati.

I Retspolitik

Dansk lovgivning skal overholde menneskerettighederne

Radikale Venstre ønsker ikke, at der vedtages lovgivning i Danmark, som er i strid med menneskerettighederne og Danmarks konventionsforpligtelser. I lyset af det pres, som den internationale regelbaserede verdensorden er under, er det særligt vigtigt at fastholde Danmarks medlemskab af de internationale konventioner og de forpligtelser i forhold til menneskerettigheder, ligebehandling og humanitære løsninger, herunder over for flygtninge og migranter, som følger heraf.

Dette gælder også forpligtelser i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og den praksis, som fastlægges ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som fastslået i maj-erklæringen fra samtlige Europarådets medlemslande.

Nej til et parallelt kontrolregime – retsstaten gælder for alle

Radikale Venstre vil arbejde imod lovgivning, der giver myndighederne mulighed for at pålægge borgere omfattende kontrolforanstaltninger på baggrund af en skønsmæssig vurdering af, at de er "særligt farligt radikaliserede", uden at de ved en domstol er dømt for en konkret forbrydelse.

Radikale Venstre ønsker et stærkt og effektivt værn mod terror og ekstremisme. Men kampen mod terror skal føres inden for retsstatens rammer. Ingen borger skal kunne miste grundlæggende rettigheder på baggrund af en hemmelig vurdering fra efterretningstjenesten. Radikale Venstre vil derfor arbejde for, at bekæmpelsen af terror sker gennem klare lovregler, konkrete beviser, proportionalitet, effektiv domstolskontrol og retten til et reelt forsvar.

Vi accepterer ikke et parallelt kontrolsystem, hvor staten kan gribe ind over for borgere, som ikke er dømt for en forbrydelse.

Statsborgerskab skal tildeles efter saglige og objektive kriterier

Radikale Venstre finder det problematisk, hvis vurderingen af ansøgere til dansk statsborgerskab baseres på enkelte politikeres bedømmelse af ansøgere værdier, holdninger, tro eller religiøse overbevisning. Adgangen til dansk statsborgerskab skal bygge på saglige og objektive kriterier, fri af partipolitiske interesser.

Sikkerhedshensyn er naturligvis legitime. Statsborgerskab skal kunne nægtes, hvis en konkret og dokumenteret vurdering viser, at en person udgør en reel trussel mod rigets sikkerhed.

Hvis der indføres en screeningsordning, er det således afgørende for Radikale Venstre, at vurderingen baseres på klare og objektive kriterier, og at myndighederne kan fremvise relevant dokumentation ved inddragelse af sikkerhedshensyn. Samtidig afventer Radikale Venstre ekspertudvalgets konklusioner, før partiet tager endelig stilling til en fremtidig model for screening i forbindelse med statsborgerskab.

Giv statsborgerskab i 18 års fødselsdagsgave

Radikale Venstre mener, at personer, som har boet i Danmark, siden de fyldte 5 år, skal blive tilbudt statsborgerskab, når de fylder 18 år, såfremt de ikke har begået alvorlig kriminalitet.

Tillad religiøs hovedbeklædning i offentlige erhverv og uddannelsesinstitutioner

Radikale Venstre er imod forbud mod at bære religiøs hovedbeklædning uden maskering af ansigtet på uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser.

Vi anerkender, at visse jobs kræver uniform fx politibetjent og soldat, og vi mener, at arbejdspladser, som ønsker en streng uniformering, bør lave guidelines angående religiøs hovedbeklædning uden maskering af ansigtet eller tilføje religiøs hovedbeklædning uden maskering af ansigtet som en valgfri del af uniformen i designs, som passer til funktionen og uniformeringen.

Danske straffe skal afsones med respekt for menneskerettighederne

Når staten fratager et menneske friheden, følger der et særligt ansvar for at sikre retssikkerhed, ordentlige afsoningsforhold og demokratisk kontrol. Hvis staten overflytter indsatte fra danske fængsler, har staten et ansvar for, at den indsatte basale menneskerettigheder, såsom frihed fra tortur, respekteres.

Radikale Venstre mener derfor, at den danske stat skal sikre, at indsatte forhold i det givne land lever op til den europæiske og FN's menneskerettighedskonvention, før der oprettes samarbejdsaftaler omkring at lade danske straffe blive afsonet i andre lande.